

VESTITORUL

Organ al Eparhiei române unite de Oradea și revistă de cultură religioasă.

Redacția și Administrația:
Oradea,
Parcul Ștefan Cel Mare No. 8.

Apare la 1 și la 15 a fiecărei luni.

Abonament:
Pe un an 200 Lei.
Exemplarul 5 Lei.

PARTEA NEOFICIALĂ

Scandalul dela Senat

— Manifestarea credincioșilor din Oradea —

La 16 Decembrie, când dl. ministru al Cultelor, V. Goldiș, răspundea la Senat interpelării ce i-o adresase dl. Mariu Theodorian-Carada senatorul Sătmarului în chestia suprimării ajutorului de stat pentru preoții cu mai puțin de 200 familii la sate și 400 la oraș, majoritatea averescano-ortodoxă, aleasă și cu voturile noastre ale uniților, secondând pe ministru carele agita spiritele, a strigat Arhierelor noștri, cari voiau să răspundă insinuărilor grosolane ale dlui Goldiș: jos, jos!

Asta a trebuit s-o ajungem după 8 ani de Românie-mare, ca Arhierelii noștri, dintre cari unul (Dr. Iuliu Hossu al Gherlei) împreună cu actualul patriarh dela București și actualul ministru prigonitor în 1918 a dus Majestății Sale gloriosului nostru Rege Ferdinand I. actul unirii dela Alba-Iulia, iar celalalt (Dr. Valeriu Traian Frențiu al Orăzii) a lucrat din reputeri pentru evacuarea Banatului de către Sârbi și alipirea lui către România-Mare. Asta a trebuit să ajungă biserica marilor români Clain, Șincai și Maior, biserica lui Inochentie Micu, a lui Petru Pavel Aron milotivul și durătorul de școli românești, a lui Samuil Vulcan și Mihail Pavel luminații poporului prin școlile zidite de dânsul, ca biserica lor, care după mărturia tuturor literaților și istoricilor nepreocupoși a contribuit mult la realizarea visului secular al Românilor de pretutindenea, să fie huldută în persoana arhierilor cari o reprezentau, în plin senat al României-Mari!

Am ajuns-o și aceasta și Dumnezeu e bun, de nu vom mai ajunge și altele. Căci fanatismul religios orb, din care izvoresc toate acestea, mai ales în capete neluminate, e capabil de ori și ce. Cuzurile din Mexic ni-o dovedesc vădit. Acest fapt e o rușine pentru cel ce l-au produs și tolerat, și dovedește un fanatism care poate erupe ori când într-un uragan di-
strugător.

În fața acestor nemeritate și josnice hulduri nu putem să nu ne exprimăm cele mai energice proteste și totodată adâncă noastră mâhnire, că nimeni în matul corp nu s'a aflat să la în apărare pe Arhierelii noștri hulduiți de o masă fanatizată. Protestăm cu

ultima energie, ca noi Românii uniți, cari avem parte la înființarea acestei țări, să fim numiți minoritari, atunci când însași Constituția țării recunoaște bisericii noastre caracterul de națională. Iar pe dl. primministru, pe care-l știm model de prudnță și înțelepciune politică, îl rugăm să pună stavilă valului de ură și șicane de cari au parte Românii uniți în țara care au crețat-o și ei și pe care o iubesc cu ultima energie a sufletului lor și pe care vreau s-o vadă fericită și liniștită.

Jignirea ce s'a adus Arhierelor noștri și prin tranșii întregii biserici naționale unite de către acela, care ar trebui să fie model de împăcitor al tuturor, ministrul cultelor, — și satelitul d-lui, — a fost cu mult mai gravă decât să nu-și aibă efectul de indignare în sufletul credincioșilor ai căror arhierelii au fost hulduiți. Astfel în ziua de 24 Decembrie, când credincioșii români uniți din Oradea și jur au auzit de sosirea prealubitului lor arhieru Dr. Valeriu Traian Frențiu, s'au adunat în număr frumos și i-au făcut arhierelui o manifestație de simpatie exprimându-și prin rostul avocatului Dr. Savu Marta din Oradea mâhnirea și indignarea lor pentru insultele din Senat, asigurându-l pe I. P. S. Sa de toată încrederea și tot devotamentul lor îmbărbătându-l la luptă și pe mai departe până la asigurarea deplină a intereselor bisericii noastre naționale, ai cărei membri suntem. S'au expediat și următoarele telegrame:

Esceleței Sale Domnului Primministru General Averescu

București

Esceleța Voastră, Credincioșii români uniți din Eparhia Oradea intrunși azi pentru a ne arăta alipirea și dragostea față de biserică și episcopul nostru Valeriu Frențiu ne exprimăm adâncă indignare pentru în-ultima adusă Episcopilor români uniți și prințrânșii întregii biserici naționale române unite de către acela care ar trebui să fie paznicul ordinii și garanța păcii confessionale în Țară Ministrul Cultelor domnul Goldiș stop Protestăm energic în numele celor 150 mii de Români uniți din Eparhia Orăzii împotriva astorfel de proceduri și rugăm Esceleța Voastră să ne dați cea mai deplină satisfacție stop Pri-miți Esceleță espreșiunea deosebitei noastre considerațiuni în numele credincioșilor români uniți avocat Dr. Demetriu Chiș președintele baroului avocaților Oradea.

Domniei Sale Domnului Președinte al Senatului General Coandă
București

Domnule Președinte, Credincioșii români uniți din Eparchia Oradea întrușiți pentru a ne arăta dragostea față de Episcopul nostru Valeriu Frențiu din prilejul insultelor aduse în Senat Episcopilor români uniți și printr'ansii întregii biserici naționale române unite ne exprimăm adâncă noastră indignare și în numele celor 150 mii de Români uniți din Eparchia Oradea cerem cea mai deplină satisfacție stop în numele credincioșilor români uniți avocat Dr. Demetriu Chiș președintele baroului avocaților Oradea.

Preasfințitului Episcop Hossu

Gherla

Credincioșii din Eparchia Oradea din prilejul insultelor aduse în Senat bisericel și Episcopilor noștri Vă asigură de dragostea și solidaritatea lor în lupta dreaptă ce o duceți pentru binele bisericei. Deodată Vă felicită pentru măiestria și documentata vorbire ținută în apărarea bisericei stop în numele credincioșilor Dr. Demetriu Chiș.

Telegrame de asemenea conținut s'au trimis și l. P. S. Sale Dr. Vasile Suciu mitropolitul Blajului și și P. S. Sale Dr. Alexandru Nicolesco episcopul Lugojului.

În ziua de Crăciun apoi cu ocazia urăriilor de bine pentru sărbători laicii prezenți în număr mare și-au reînnoit manifestația de simpatie către P. S. Sa Valeriu; iar în numele clerului l. Sa Dr. Iacob Radu prepozit capitular și prelat papal, a asigurat pe Preasfinția Sa de tot devotamentul clerului.

Ne pare bine pentru această sinceră și spontană manifestare de simpatie față de bunul nostru arhieru și vedem în aceasta manifestare un nou mijloc de luptă pentru viitor, aplicabil în măsură și mai largă, de câteori vor fi atacate justele interese ale bisericii noastre.

Biserica unită catolică trebuie să trăiască și va trăi prin tărta fillor ei în buțul tuturor uneltirilor dușmane. Căci cu noi este D-zeu!

Ține Doamne pacea 'n suflete

Dacă inima bisericii înainte de Crăciun este cuprinsă de dorul nestăpănit după Mântuitorul promis de veacuri omului căzut în păcat, în timpul sărbătorilor Crăciunului, glasul bucuriei răsună din cântecele bisericesti pe întreg rotogolul pământului, căci „cocon tânăr ni s'a născut: preavecinicul Dumnezeu” pentru mântuirea neamului omenesc.

Dacă Isus s'ar fi născut cu vâlva și parada, cu care aniversăm noi de-atunci, până'n zilele noastre, nașterea lui: plină ar fi fost peștera Viflaimului; s'ar fi transformat peștera sărăcăcioasă în palat încăpător pentru miile de curioși, ce s'ar fi abătut pe acolo.

Dar ce folos ar fi fost de această lume? Ce-ar fi reprezentat această mulțime?

Nu sunt chemat să dau răspuns la aceasta întrebare: vremea ce mă desparte, mă face incapabil de-a mă apropia de oamenii vremii de-atunci și de-a-i judeca altfel, decât prin prizma sufletului meu.

Dar vom putea da răspunsul potrivit dacă ne vom transpune cu sufletul pe câteva momente în fața peșterii din Viflaim; dar putem să intrăm și înăuntru, — oricât de pedanți am fi, oricât de gingași, oricât de grijulivi față de haina noastră scumpă de Crăciun, — sufletul nostru nu va fi atins de răceală, nici de murdăria animalică inerentă unei peșteri, întrebuințată de grajd.

Suntem la marginea Ierusalimului. Nu vedem încă peștera, dar vedem, dacă ne'ntoarcem ochii spre cer, o stea, neobișnuită ca mărime și strălucire, ce-și arunca razele-i binefăcătoare asupra câtorva drumetri, cari înaintează în urma ei, privind-o țintă.

Razele stelei, ce cad asupra și parcă numai asupra drumetriilor îi scot din întunerecul ce ne'nconjoară, luminează; le luminează îmbrăcămintea, a unora bogată, împărătească, a altora săracă; luminează fețele, cuprinse de-o curiozitate sfântă, de o dorință vie după ceva necunoscut. Această dorință și curiozitate, ce se crispează pe fețele lor, ne cuprinde și pe noi și involuntar ne atașăm drumetriilor și-i urmăm tăcuți spre ținta drumului lor. Steaua se mișcă, pornește; după ea pornim și noi. Nu observăm nici noi, după cum nu văzură nici craii dela răsărit și nici păstorii ce li se atașaseră cu puțin înainte de noi, nu vedem greutățile drumului ce-l facem, căci ochii

ne sunt fixați spre stea: singura teamă ne e să n'o pierdem!

Dar deodată steaua se oprește, se fixează deasupra unei peșteri, ale cărei împrejurimi ne denotă, până la evidentă, că e întrebuințată de grajd.

Mirarea magilor, îmbrăcați în haine scumpe și încărcăți de daruri prețioase, e mare, după ce, intrați înăuntru, trași de-o putere irezistibilă, văd, la lumina caldă, pătrunzător de dulce a stelei, tabloul, ce li se desfășoară înaintea ochilor.

Ei veniseră din mari depărtări, necruțând trudă și cheltueală, urmând steaua peste văi și dealuri, peste pustiuri și stepe, peste uscat și ape, — veniseră să se închine Dumnezeului atotputernic, ce se milostivește să se întrupeze, din dragoste pentru noi; și li se părea că realitatea, ce li se 'nfățișează ochilor lor trupești, nu întrunește elementele visului plămădit în noaptea sufletului lor. Nu li se părea să vadă reprezentată nici puterea, nici mărirea la nașterea Atotputerniciei pe pământ.

Dar, dupăce involuntar, căzura în genunchi, siliji de o căldură neînțeleasă, ce venia dinspre leagănul aurit de strălucirea razelor stelei; după ce priviră seninătatea zimbetului micului prunc, fericirea ce-o răspândia fața mamei; după ce ascultară dulceața ne-mai auzită a cântecului îngeresc; au simțit cum, ca un vânt cald, venind dinspre iesle, se coboară în sufletele lor pacea nebănuită, se strecoară, picurând ca uleiul dintr'o candelă aprinsă înaintea unei icoane binefăcătoare, în sufletele lor liniștea ne mai simțită, care se transformă, încetul cu încetul, într'o fericire, ce le robia sufletele lor într'atâta, încât simțiau cum se năruie, cum iese din sufletele lor încetul cu încetul, lumea veche, lumea trupului și a necesităților lui, ca să iasă să între năvalnic o lume nouă, nebănuită, ne mai simțită; lumea păcii sufletului, lumea păcii dumnezeiești; — încât sub impresiunea acestei păci să-și uite de sine, să se simtă desbrăcați de toate podobaile lor împărătești și să fericască pe păstori în îmbrăcămintea lor sărăcăcioasă; să-și piardă simțul față de valoarea darurilor mari, ce aduseră lui Hristos: aur, smirnă și tămâie, și să invidieze pe păstori pentru singurul, dar neprețuitul lor dar, cel-i aduseră lui Isus: inima lor.

Acest simțământ, ce le-a copleșit inima cu liniște

și fericire, i-a făcut ca inima lor să vorbească mai tare decât gura lor, iar sufletele lor unite cu ale păstorilor săraci și 'nghețați în hainele lor simple și prea defectuoase pentru timp de iarnă, — să izbucnească, cu un lung oftat, într-o smerită, fierbinte, dar tăcută rugăciune: *Tine Doamne pacea 'n sufletele noastre!*

*

Pacea 'n suflete. Pacea e o lumină ce nu se poate pune sub obroc, ci luminează tuturor și încălzește pe toți din casă; căldura pătrunde și prin zidurile reci ale răutății și prostiei, în inimi, și le încălzește.

Tine Doamne, pacea 'n suflete! Dacă sufletele ar primi și fructifica pacea, câtă o radiază Domnul din sfânta sa biserică, câtă o împrăștiie prin s-ta sa prezentă, pe altarele noastre; — mântuită ar fi lumea din răutatea ce o mistue, din prostia ce o întunecă, din nenorocirea ce singură și-o pregătește și nutrește par'că cu dinadinsul și din toate puterile.

Căci oricât a venit Fiul lui Dumnezeu pe pământ numai și numai să aducă pacea binecuvântată sufletului turburat de păcat; oricât a radiat, a petrecut între oamenii pacea; oricât împrăștiie și azi din bisericile sale, valuri, valuri, prin învățăturile și prin darurile sale, pacea; — în lume este orice, este avere, este mizerie, este lux, este păcat; este răutate, este chiar bunătate, dacă vreți, dar nu este pace; — pentru că lumea nu vrea pacea!

Ori credeți că este pace în lume?! O! voi cari sunteți și trăiți în lume, dacă ați aflat această pace pe care sufletul omenesc veșnic o însetează, spuneți-mi și mie: unde este; nu voi cu crua nici eu, nici alții, cari se sbat, ca și mine, pe uscatul neprielnic al turburării veacului în care trăim, nici o oboseală, nici o trudă, pentru a merge, la locul unde se poate avea pacea, fie acel loc, chiar unde se bat munții în capete!

Dacă nu vreți să-mi spuneți mie și nici altora să tradați secretul, vă rog deschideți o prăvălie; faceți o întreprindere, cu pacea ce-ați aflat-o voi în lume; v'asigur că va fi cea mai rentabilă afacere; va trece pacea, ce veți pune-o în comerț, pe orice preț, numai să fie pace.

Dar voi n'ați aflat-o, căci nu este pace 'n lume! Căci lumea chiar dacă află undeva, în vreun colțișor al vrunii suflet, un început, o infiripare de pace dumnezească, lumea n'are altă grijă, altă trudă, decât să turbure această pace să sdrobească această liniște.

O haină luxoasă, mai ales, dacă aceea se schimbă în fiecare lună, și aceasta nici nu e des! — câtă pace nu alungă din familia celui sau celei ce o poartă, și mai ales câtă pace nu sdrobește în familia prietenilor! O! prietenele și prietenii, de ne-ar da pace, de multe ori, multă pace am avea!

Nici nu mai vorbim de automobile și palate, căci nu-s pentru noi, oameni săraci, căci dac'am vorbi ar trebui să amintim în legătură cu ele și lacrimile văduvelor și ale orfanilor și ale părăsiților și-a flămânzilor și ale desmoșteniților sorși — și n'radevăr, văd și eu, că aceste nu sunt idei de sărbătoare.

Dar nici nu vreau să conturb liniștea nimănui cu idei ce ar trezi simțul răspunderii și al datoriei față de datorințe neîmplinite! Căci multă pace conturbăm prin neîmplinirea datorințelor statului nostru. Câte suflete sdrobim prin patimile noastre neînfrânate, câtă pace zadărnici prin egoismul nostru fără de frâu; cât îngheț împrăștiem în suflete prin răutatea noastră, din câte inimi nu stroacem pacea ca dintr'o lămâie netrebnică, mustul acru, — prin lăcomia noastră nesațioasă, ce-i în stare să lase guri flămânde,

trupuri goale și 'nghețate, — până când noi ne'mbălăm în bunuri și frumuseți adunate pentru necesitățile generațiilor din familia noastră.

Sau găsiți pacea'n țară? Căutați-o, eu o caut de o considerabilă vreme, de veți găsi-o, aveți datorința patriotică s'o spuneți tuturor, să se desfăteze sufletul nostru într-o dansă.

De pacea'ntre popoare să-mi dați voce să tac: „De strigis quae non sunt, nec mentio fiat“.

Sărmana pace, a luat toiagul pribegiei în mână și colindă rând pe rând toate orașele mari ale lumii, fără să se poată opri undeva! De se va opri cândva, când se va opri, vom veni asupra ei; vom căuta-o, vom cerceta-o mai mult ca medici, să-i scuturăm boala de care suferă — pentru că e incontestabil, neputincioasă!

*

Și totuși Isus a adus pacea în lume! Căci cu nașterea lui se naște pacea pe pământ. „Eu sunt pacea lumii! Pacea“ mea v'o dau vouă, nu pacea pe care v'o dă lumea!

Și acum să vedem în ce consistă această pace, pe care o cântă îngerii, pe care o împrăștiie cu largă inimă Mântuitorul, pe care o propovăduiește biserică lui, dela el până la capătul veacurilor. Cine-o poate și cum se poate dobândi această pace?

Să ne 'ntoarcem cu sufletul din nou la peștera Viflaimului, să vedem, cine erau de față, și cine nu erau acolo? Ce i-a adus, pe cei ce erau de față și ce i-a împiedecat pe cei absenți, să vină, să se 'nchine Dumnezeului întrupat; făcând totodată o mică comparație între sufletele noastre, a celor ce azi, aici, aniversăm Nașterea Domnului și între cei ce s'au închinat Noului născut în peștera Viflaimului.

În primul rând vom observa, sau, cel puțin, mugetul lor ne va face să le observăm, animalele din peșteră. Dar oricât ar muși, nu vom insista asupra lor. Dumnezeu creândule inferioare nouă, ne silește, de foarte multe multe ori, să le recunoaștem superioare și să ne rușinăm de paserile cerului, de peștii apelor și de dobitoacele pământului, care își urmează instinctul lor, legea lor, dată de Creatorul, fără s'o calce vreodată! Așa, că dacă ne-am ocupă de ele, ar fi în stare, ca prin cumințenia lor fără de minte, să ne țină lecții de cumințenie și conduită, ceace n'ar fi convenabil, nici ne-ar conveni, mai ales în zi de sărbătoare.

Dar nici nu-și dau ele seamă, ce se petrece în peștera lor; pe un moment și-au căscat ochii mari, fără să 'nțeleagă; și-și continuă mai departe mersul instinctului lor consecvent: rumegă liniștite și neturburate.

Afară de Mântuitorul nostru Isus Hristos, Preacurata Vergură Maria și s-tul Iosif. — în cercetarea căroră, micimea noastră ne reduce la smerita adorare și admirare — mai vedem trei crai dela răsărit și patru păstori.

Atăți din milioanele de oameni pentru mântuirea căroră a venit Mântuitorul lumii!

Dar ceilalți? Irod, — în palatul său, făcând planuri, cum să-l ucidă, pe cel, de care-și temea domnia. Fariseii, — la fățarnicia lor, impunând greutăți asupra sufletelor aceloră, pe cari îi conduceau, cari greutăți înșiși nu le purtau, nici li ajutau să le poarte. Preoții iudevești, — la îngânfarea lor, ce le-a întunecat înțelesul Scripturilor sfinte și i-a făcut să aștepte în Măria, pe un mare împărat pohitic, ce le va aduce o mare mărire lumească peste toate popoarele lumii; — și să re-

spingă pe cel ce venia sărac, fără să aibă lipsă, fiindcă nu-l folosiau la nimic, fără să aibă nevoie de ajutorul podobabelor și al puterii pământestii. Ambițioșii după ambiția lor; cel cufundați în plăceri erau după obiectul plăcerii lor.

În jurul peșterii trei crai și patru păstori.

Ce fericit ar putea fi Mântuitorul, am putea fi ispitiți să zicem noi față de aceasta realitate, — de s'ar naște azi în una din bisericile noastre. Câte sute și mil și zeci de mil nu i s'ar închina!

Dar, par'că Fariseii n'ar fi putut fi de față, dacă i-ar fi mână curiozitatea să-l vadă; par'că Irod n'ar fi putut să i se închine, dacă n'ar fi vrut să-l omoare. Ori, par'că ambițioșii și vânătorii după plăceri, n'ar fi putut să 'ngenunchie în fața ieslei, în care zăcea obiectul adevăratei ambiții și plăceri, dacă ar fi vrut să-și părăsească ambiția și plăcerea lor păcătoasă!

Dar par'că toți câți suntem în biserică la Crăciun am aniversa după cuvîntă Nașterea Mântuitorului? Par'că toți câți suntem acolo, suntem într'adevăr acolo cu sufletul, și mai ales suntem *Ingenunchiați* cu sufletul în fața peșterii, unde se naște zi de zi, acelaș Mântuitor, pe altarele noastre?

Multe condiții ar trebui să 'ndepănăm, ca să fie într'adevăr astfel. Ar trebui ca la intrarea bisericilor să nu fie numai un ștergător, de care să ne ștergem tina de pe ghetete, ci unul, mai ales, cu care să spălăm noroiul din suflete; o perie cu care să-l curățim de pofta de plăceri, mîrire, avere.

La Crăciun toți câți suntem de față, sărbătorim Nașterea Domnului, dar pe câți nu ne duce curiozitatea pe câți parada, haina ce vrem s'o arătăm; pe câți slujba noastră; pe câți data nașterii părinților noștri și iarăși pe câți, pe câți ne aduce dorința vie de-a ne închina înaintea Mântuitorului lumii, dorința, ce a animat sufletele magilor și pe ale păstorilor?

Și să nu ziceți că alta era realitatea lucrurilor atunci.

Căci acelaș lucru i-a adus pe Crai și pe păstori în fața peșterii, unde zăcea în scutece sărace Domnul puterilor, ce ne duce și pe noi să ne închinăm în sfînta zi a Nașterii: credința lor și credința noastră.

Căci aceeaș credință i-a făcut să recunoască în micul prunc, pe care dulce-l legăna mama-sa în ieslea făcută leagăn, pe Mântuitorul lumii, care credință ne spune și nouă că acelaș Mântuitor se naște și azi, zi de zi, pe altarele noastre.

Acelaș Dumnezeu i-a binecuvîntat pe ei, cu zimbetul plin de farmec dumnezeesc, din peștera Viflaimului, care binecuvîntă, zi de zi, clipă de clipă, din peștera tabernacului, de pe sfîntul altar și care se coboară bucuros în fiecare zi chiar, în peștera sufletului nostru ca s'o încălzească și lumineze.

Aceeaș credință i-a îndemnat pe magi, cari erau filosofi, adevărați învățați ai vremii lor, să 'ngenunchie smeriți în fața peșterii smerite, care credință a făcut pe învățații tuturor veacurilor dela Hristos încoace, — totodată cei mai mari binefăcători ai lumii, în frunte cu un Pasteur, Ampere, Lavoisier, Newton, Kepler și alții, să 'ngenunchie în fața peșterii tabernacului și să depună la picioarele Lui toată știința lor fenomenală, declarând umiliți, când o depuneau, dar cu dreptate: Ale Tale Doamne, dintru ale Tale.

Și să nu credeți sau să spuneți că acelaș lucru nu-l fac învățații de astăzi! Dar vă rog, să nu căutați învățații după titluri și diplome sunătoare; acelea de multe ori sunt necesare pentru acoperirea vidului din capete și-al golului din suflete; — ci-i căutați după norma Scripturii: din faptele lor îi veți cunoaște! O!

aceștia adevărați înțelepți și învățați, și nu asociații colective pentru admirarea prostiei individuale, sunt și astăzi închinătorii umili ai umilei peșteri dătătoare de viață!

Aceeaș credință a păstrat pe lângă toată durerea și mizeria, simple și curate sufletele păstorilor, ca să poată auzi corul îngeresc, și să plece și ei după stea părăsindu-și oile, întreaga lor bogăție, în grija Domnului, care-i chema să se 'ngrijească de sufletul lor.

Vor fi venit de sigur și alte categorii de oameni să se 'nchine în fața milostiveniei cerești întrupate în micul prunc! Sta Scriptură nu ne-o spune, dar nici nu avea rost să o spună, căci nu vroia, să eschidă pe nimeni, printr'o înșirare incompletă, dela posibilitatea de a se umili și a-și câștiga pacea în fața peșterii aducătoare de pace. Un lucru însă ne spune Scriptura prin aceasta, că ceea ce ne duce la Isus de pe altarele noastre: e credința; iar ceea ce ne ține în suflete pacea adusă de Isus, ce se 'ntrupează în noi la fiecare împărtașanie, e curătenia sufletelor noastre.

Non est pax impiis. N'au pace păcătoșii, ne spune Scriptura. N'are lumea pace și nu vom avea înșine pacea ahtiată de sufletele noastre trudite, până ce nu vom peria cu peria pocîinței noastre sincere, tot pravul, tot noroiul păcatelor depe sufletele noastre, — de care nu putem vedea pe Domnul, nu-i putem gusta dulceața lui.

*

Dacă vom privi, la lumina acestei credințe și a curăteniei sufletelor noastre peștera din Viflaim, vom vedea, că sărăcia ce parecă strigă din acea peșteră, nu e sărăcie, ci adevărata bogăție a Dumnezeuului a toate, care, n'are trebuință de nici o strălucire pentru a străluci, căci pompa, averea, strălucirea nu i-ar mări valoarea cu nimic!

Vom vedea cum apreciază Hristos sărăcia, condițiunea mării majorității a neamului omenesc, — că se naște însuși sărac, petrece viața sărac, este prietenul săracilor; ba, mai mult, se identifică cu săracii, când spune că săturînd, îmbrăcînd, ajutînd pe unul din săraci lui i-o facem.

Spuneți, oameni bogați, oameni cu avere ai lumii acestela plină de mizerie, unde este credința voastră? Unde este credința noastră creștinească, când auzim ce spune Hristos despre săraci, iar noi totuși îi lăsăm să sufere, suprasăturîndu-ne cu mîncările lor, supraimpozîndu-ne din sărăcia lor și 'nbogățindu-ne peste mizeria lor.

Flecăruia îi se cere după puțințele sale, atât pentru vindecarea ranelor trupesti, cât și pentru cele sufletești, rămînînd milostivenia celor doi bași din S-ta Scriptură, acceptată de Mântuitorul, dreptul și datorința văduvei sărace, iar nu refugiul bogaților, cu care să se eschiveze dela imperioasa datorință de frați ai lui Hristos.

*

Acesta este spiritul ce domnește în peștera Viflaimului: Strălucirea dumnezească, curată, fără pete pămîntestă; fericirea mamei, rostul vieții căreia a fost împlinirea poruncilor Domnului; bunătatea S-tului Iosif; smerenia marilor învățați, curătenia sufletului simplilor păstori și dobitoacele necuvîntătoare și neînțelegătoare nici a mării nici a dragostei, nici a milostiveniei, nici a curăteniei, nesimțind decît plăcerea rumegării.

Suntem liberi, și e bine, să ne atașăm oricăruia dintre grupuri, — pe al animalelor lăsându-l deoparte — să ne așezăm mai aproape sau mai departe cu trupul, dar cu sufletul strîns lângă leagănul Mântui-

torului, să ascultăm cu urechile credinței noastre frumusețea corului îngeresc. Dacă vom lăsa ca sufletul nostru să se pătrundă de strălucirea, seninătatea, dragostea, milostivenia, pacea mângâitoare, de mărirea lui Dumnezeu ce s'a făcut Om pentru noi nevrednicii, — vom înțelege într'adevăr rostul adânc al cântării îngeresti: Mărire întru cei de sus lui D-zeu și pe pământ pace! Pacea se coboară și sălășluște

numai în sufletele celor ce caută mărirea lui D-zeu. Și vom înțelege, ne vom pătrunde de strigătul de bucurie al bisericii, din cântarea ce se strigă cântând în tot timpul Crăciunului: „Hristos se naște, măriți-l; Hristos din ceruri, întâmpinați-l, Hristos pe pământ, înălțați-vă, cântați Domnului tot pământul și cu veselie lăudați-l că s'a preamărit”.

P. Augustin Cosma, profesor.

Așteptarea neamurilor

Svârcoliri sterile.

Spre deosebire de toate celelalte creaturi, scopul omului pe pământ este să cunoască adevărul vecinic și, cunoscându-l, să i se conformeze. Veacuri de-a rândul s'a frământat muntea omenească să afle calea și adevărul. Aceasta străduință a omului se pierde într'un nesfârșit lanț de absurdități și iluzii. Simțea omul că este, că trebuie să fie ceva deosebit de el, ceva căruia toate se supun și care pe toate le stăpânește; dar nu l-a văzut și nu l-a cunoscut nimenea. Necunoscutul! Deși tot ce vedea ochiul și impresiona simțirile preamărindu-l spuneau că e aproape, că în el suntem, trăim și ne mișcăm.¹⁾ Adorat-a creaturile neînșuflete; închinatu-s'a soarelui, lunii și stelelor; îndumnezătu-l-a pe om; vărsătu-s'a mult sânge în onoarea zeilor, nenumărate vieți omenești s'au stins în mod îngrozitor pentru îmbălbâzirea mâinii acestor monstri ai închipuirii omenești, sculatu-s'au vrăjtori, profeți, gânditori cu minți învăpăiate și au încercat să împrăstie nourii grei ce întunecaseră orizontul minții omenești atâta amar de vreme. Abia licăria o scânteie și se stingea fără vreme, lăsând în urma ei același întunec, aceeași desnădejde. Rostul vieții a rămas nedeslegat și adevărul necunoscut. Nici filosofia, nici știința, nici artele, nici revoluțiile, nici războaiele necontenite nu au adus mulțumirea și fericirea dorită, și nu au sfărmat cătușele robiei trupești și sufletești în care zăcuse omenirea veacuri de-a rândul. Din contră, mărirea și strălucirea lumii, vechi s'a îngropat sub propriile-i ruine atunci, când se părea că-și ajunsese culmea. S'a spulberat mândria Faraonilor; temutele legiuni române au îngropat slava lui Izrail sub ruinele Ierusalimului; Elinii legendari și Romanii biruitori de popoare s'au dus cu oastea lor de zei, toți muritori ca și dâșii....

Ideea mesiană.

Zădărnicia acestor opintiri totuși n'a înfrânt nădejdea în zile mai senine. Întreg Testamentul Vechiu — după mărturisirea Apostolului neamurilor²⁾ — a fost o pregătire treptată pentru mărețul act al răsculpărării neamului omenesc, visul de aur, care a fermecat inimile popoarelor din lumea veche. Toată învățătura Legii vechi se razimă pe doi stâlpi neclintii: credința într'un singur D-zeu adevărat și nădejdea unui mântuitor, unui Mesia. Credința nestrămutată într'un singur D-zeu a fost acel suc dătător de viață, din care nutrindu-se ideea mesiană, a putut prinde rădăcini adânci dezvoltându-se și stăpânind cu desăvârșire sufletul poporului ales.

Ideea mesiană propovăduită și susținută cu atâta căldură de profeții V. T. a trebuit să fie răspândită și printre celelalte popoare, pentru că Mesia propo-

văduit de ei numai așa putea să devină „așteptarea tuturor neamurilor”. Aceasta s'a și întâmplat, multumită situației geografice și împrejurărilor politice între cari s'a dezvoltat poporul ales, care, în cele din urmă, — ca multe alte popoare de pe acea vreme — ajunsese supus stăpânirii din Roma.

În urma decădinei morale însă, în care se scufundase Roma, viața morală a decăzut și în celelalte provincii, a decăzut credința, religiunea, familia și societatea. Lumea întregă aștepta o sanare cât mai grabnică a stării insuportabile. Omul providențial care să arate calea mântuirii era dorința cea mai vie a tuturor. Așa Mesia prorocilor a devenit *doritul tuturor popoarelor*. Căci nu era popor care să nu-l fi așteptat; cu acea deosebire doar, că întreg răsăritul aștepta mântuirea din apus, apusul privea spre răsărit, iar între apus și răsărit Iudea îl aștepta acasă.

Plinirea vremii.

Zămislitu-s'a această minune mult dorită în Asia — leagănul neamului omenesc, — în Nazaret, orașel în Galilea. Iar când a venit plinirea vremii s'a născut cel așteptat, Ius, în Vilelmul Iudeei, în condiții atât de măstere și năbogat în seamă de lumea ce forfotea pe străzile cetății împăratului David.

Sub marea împărat August s'a născut din neamul lui David, cel ce era să vină, să cucerească inimile, să sfărme legăturile legii și să înnoiască feța pământului. De ar putea vorbi pământul nost bătrânul, și văile și munții, multe și minunate lucruri ar mai ști să ne povestească din cele trecute vremi. Câte epoce de mărire, de înălțare și recădere în barbarie; câte zguduirii și vijelii; câte revoluții fratricide și războaie urmate de sclăvie nu s'au părădat pe spina-rea bătrânei noastre planete?! Dar un mai mare eveniment, o mai mare revoluție ca și venirea mântuitorului, nu s'a pomenit. Și nu cu foc și sabie, ci numai cu cuvântul. În inimi și în suflete! Romanii au învins și supus popoarele cu sabia printr'o sfortjare de veacuri, Fiul Domnului a învins lumea cu puterea cuvântului în curs de trei ani.

Și lumea nu l-a cunoscut...

E așa de puțin ceea ce știm despre împrejurările acestei nașteri misterioase și despre întreaga copilăria lui Ius. Un vâl greu de ceață acoperă cea mai mare parte a celei mai strălucitoare vieți din câte s'au scurs pe acest pământ. Evangheliile ne spun că cei dintâi, cari sau învrednicit să-l privească în ieslea peșterii dela marginea orașului, au fost niște păstori, cari păzeau turmele pe colinele ce împrejmuesc orașelul împodobit cu olivi și smochini. Iar deasupra lăcașului modest — cea dintâi biserică creștină — corul îngerilor mărea pe D-nul cântând:

¹⁾ Eapt. 17, 28;

²⁾ Gal. 3, 24;

„Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunavoire“¹⁾.

La opt zile după naștere, conform prescripțiilor rituale jidovești, fu tăiat împrejur. Peste alte 70 de zile Iosif și Maria se duseră în Ierusalim ca să aducă jerfa curățirei, care, pentru cei săraci era o pereche de turturele. Acolo era bătrânul Simeon, care în nădejdea mistuitoare a venirii Mântuitorului își țără povoaara anilor bătrâneții. Văzând copilul, l-a luat imbrațe și ca și un ecou al așteptării veacurilor răsună cântarea: „Acum slobozește Doamne pe robul tău, după cuvântul tău, în pace, că văzură ochii mei mântuirea ta, care ai făcut o înaintea feței tuturor popoarelor, lumină spre descoperirea neamurilor și mărire poporului tău Izrail“²⁾. Și printr-o viziune profetică adăugă: „Iată acesta este pus spre căderea și scuturarea multora întru Izrail și spre semnul căruia i se va zice împotriva“³⁾.

După săvârșirea acestei jertfe Maria se întoarce la Vifleim cu gândul să se așeze acolo. Acolo locuia pe vremea, când întreg Ierusalimul ferbea la vestea sosirii unor străini, cari atrăgeau asupra lor atențiunea tuturor atât prin înfățișarea lor neobișnuită cât și mai ales prin scopul venirii lor: „Unde este cel ce s'a născut împăratul Jidovilor, căci am văzut steaua lui la răsărit și am venit să ne închinăm lui?“⁴⁾ Lumea ferbea și se țeseau tot felul de legende, cine sunt? de unde sunt? Erau oare regi, crai cum îi credea poporul, sau erau preoți, filosofi? Nu știm; atâta e clar, că nu erau oameni de rând.

Poporul lui Izrael pe aceea vreme aștepta cu nerăbdare venirea Mesiei, pe care cu atâta precizie îl vestea prorocii. Răspândită era credința despre omul extraordinar, ce se va naște în Iudeea și va stăpâni lumea, în întreg imperiul roman. O știa aceasta și Irod idomeul, regele Iudeiei de pe acea vreme. Din clipa care a luat stăpânirea îl neliniștea gândul, că se va realiza nădejdea Iudeilor și se va naște lor rege din sămânța lui David. Auzind el dela magi, că ei caută pe cel ce s'a născut: regele Iudeilor, l-a cuprins o furie și o frică, Și aflând dela arhierii că Cristos are să se nască în Vifleim, și-a pus în gând să ucidă pruncul poruncind să omoare toți pruncii de doi ani și mai mici, crezând că între ei va fi și Isus. Dar cu toată cruzimea lui, planul diavolesc nu a izbutit, căci Iosif cu Maria și pruncul Isus s'au refugiat dinaintea lui în Egipt, unde au stat până după moartea lui Irod, când s'au întors în Nazaretul Galileiei, „ca să se împlinescă ce s'a zis prin proroci, că Nazarineanu se va chema“⁵⁾.

Cât a stat în Egipt, nu se știe; precum nici aceea nu se poate preciza cât a stat în Nazaret. Oare tot în Nazaret a stat până la vârsta de 30 de ani, sau a mai petrecut și pe alt undeva, nu se știe. Aceasta este partea cea mai misterioasă din viața lui Isus, cu atât mai vărtos, că fără să fi rolat distângându-se în vr'o școală a cărturarilor, deodată apare sfidant cu agerimea minții toată filozofia trecutului și inaugurând o nouă eră în dezvoltarea gândirii omenității. De unde a câștigat el aceasta învățătură, de unde cunoștea Scripturile, când nici Jidovii nu știau

să fi învățat el undeva. „Și se mirau Iudeii zicând: cum știe acesta carte și nu a învățat?“¹⁾.

Treizeci de ani s'au scurs în țacere, muncă și pregătire pentru opera mare zămislită în sufletul lui și aștepta realizarea mântuitoare. O aștepta și poporul jidovesc cu înfrigurare, cu atât mai vărtos, că toate semnele arătau plinirea. Cu Irod idomeul împărăția lui Iuda era în cele din urmă, și după moartea acestuia își pierdu și independența. Astfel prorocie, că nu va lipsi domn din Iuda și povățuitor din coapsele lui până ce va veni cel trimis și acela va fi așteptarea neamurilor“²⁾ se împlinea când apăru Isus tocmai în cele mai posomorâte zile ale poporului ales. Pământul făgăduinței, unde prin atâtea minuni îi conduse Iahve și în care se odihneau osămintele părinților, era străbătut în lung și lat de legiunile Romei, ai cărei vulturi trufași și zei pătimiși își făcură intrarea solemnă pe pământul sfânt. Cu inima strânsă de durere și ură răsbunătoare priveau Jidovii cum se distramă visul lor de veacuri. Intreagă Palestina era un vulcan ce clocotea în adâncuri. Ierusalimul era încontinuu frământat de răscoale, cari ca tot atâtea svârcoliri sterile, erau înecate în sânge. Partizanii fanatici ai mozaismului se aruncau de bunăvoie în vârtejul morții încercând să sdrobească vulturii, cari, ca și un blestăm, străluceau pe porțile templului. Numărul sectarilor apărători ai legii creșteau pe fiecare zi. Unii, în exaltarea lor nebună, se dădeau drept Mesia, și poporul, în zăpăceala lui, văzând semnele vremii, credea, printrucă Mesia pe care îl așteptau nu mai era Mesia prorocilor, ci în inimile lor se înstăpânise ideea falsă a fariseilor și cărturarilor despre Mesia, eroul național, rege al Iudeilor, care va scutura jugul stăpânirii păgâne a Romanilor.

De fapt, după toate semnele, bătuse ceasul răscumpărării; dar pentru ei o desamăgire urma pe cealaltă. Un lung șir de procuratori romani erau trimiși ca să înfrângă cerbicia poporului jidovesc supunându-l cu desăvârșire. Mai cunoscut e dintre aceștia, Pontius Pilatus, care venind cu armată mare a intrat în Ierusalim nesocotind cele mai sfinte sentimente naționale și religioase jidovești. Văzând aceasta profanare și desolare generală, agitația poporului ales își ajunsese culmea. Mai bucuros voiau să moară decât să sufere aceasta urgie ce s'a deslănțuit asupra capetelor lor.

„Glasul celui ce strigă în pustie“

Gând Ierusalimul, și cu el întreagă Palestina, era în plină fierbere și agitație, din părțile Iordanului soseau vești, cari zăpăceau și mai tare mulțimea. Era aceasta în zilele împăratului Tiberiu „In anul al 15-lea al împărăției lui Tiberiu Cezarul, domnind Pontiu Pilat în Iudea și Irod stăpânind Galilea... în zilele arhierilor Ana și Caiafa, fost-a cuvântul Domnului către Ioan, fiul Zahariei în pustie“³⁾.

Cine era acest Ioan, fiul Zahariei, care propovăduia botezul pocăinței și tertarea păcatelor zicând: „Pocăiți-vă că s'a apropiat împărăția cerurilor“⁴⁾ Era un om extraordinar, Și Jidovii așteptau tocmai acum mai ales omul extraordinar. Dar acesta nu era la fel cu acela pe care îl așteptau ei, și se deosebia și de aceia cari de atâtea vreme agitau spiritele mulțimii. Sămăna mult cu acela dintre profeții trecutului, la care se gândeau, și în revenirea căruia nădăjduiau

¹⁾ Luca 2, 9—14;

²⁾ Luca 2, 29—32.

³⁾ Luca 2, 2, 34.

⁴⁾ Mat. 2, 21.

⁵⁾ Mat. 2, 23.

¹⁾ Ioan 7, 15.

²⁾ Fac. 49, 10

³⁾ Luca 3, 1—2.

⁴⁾ Mat. 3, 2.

acum mai ales: prorocul Ilie. In vremea sa Ilie ducea o viață aspră petrecând în munți și în pustie. De câte ori poporul și conducătorii săi se abăteau din calea Legii, Ilie apărea din ascunzișurile sale izbînd ca un fulger în noaptea întunecoasă a fărădelegilor și apoi dispărea, ca iar să apară. De aici se născu credința, că Ilie nu a murit și că Domnul îl va trimite iară în vremuri de restriște.

Modul de viață în pustie și severitatea moravurilor era simbolul omului trimis de la D-zeu. Așa era și Ioan: pustnic, născut din familie preoțească, având îmbrăcămîntea din peri de cămilă și brâu de curea împrejurul mijlocului lui iar hrana lui acride și miere sălbatică.¹⁾ Popor mult alerga la el și asculta propovăduirea lui, crezându-l unul din proroci, sau Ilie, unii chiar Mesia. Iar el zicea: nu sunt nici Ilie, nici Mesia, căci Mesia pe care voi îl așteptați, după mine vine și e mai mare decât mine, căci eu nu sunt vrednic nici să-i desleg curele încălțămintelor lui.²⁾ El zicea că e trimis numai să gătească calea Mesiei; el este acela de care a zis Isaia: „Glasul celui ce strigă în pustie: gătiți calea D-lui, drepte faceți cărările D-zeului nostru“.³⁾ De aceea el propovăduia botezul pocăinței și iertarea păcatelor. Botezul era simbolul pocăinței prin care se cobora de sus mila, îndurarea și iertarea păcatelor. Toți aceia cari vor primi acesta vor fi membri împărăției cerurilor, care s'a apropiat, dar care nu este împărăție lumească, și nu se cucerește prin sabie și revoluții sângeroase, ci prin revoluții sufletești, prin curățirea sufletului de păcate. (sf. va urma) **Dr. N. Flueraș.**

CRONICA.

— Dorim tuturor cititorilor noștri An nou fericit!

— Abonamentul la „Vestitorul“ pe 1927 este 200 Lei.

— Cartea cea mare de rugăciuni a lui Ioan Ghent, ed. VI s'a pus sub tipar.

— Predicatori la catedrală: 1 Ian.: P. S. Sa Episcopul Dr Valeriu Traian Frențiu; 2 Ian.: Cl. Dr Al. L. Tăutu; 6 Ian.: P. S. Sa Dr Valeriu Frențiu; 9 Păr. Aug. Cosma.

— Conferințele religioase încep Duminică la 16 Ian. la ora 5 d. m. în școala normală gr. cat.

— Consistor papal. In 20 Dec. a fost consistor papal în care au fost creați doi Cardinali noi: Mgr. Laurence Lauri, Nuntiu apostolic în Polonia și Mgr. Iosif Gamba, arhiepiscop de Turin, amândoi doi prelați italieni foarte binemeritați. In vorbirea papală Papa a amintit ca evenimente îmbucurătoare centenarul al 7-lea al Sfântului Francisc de Assisi și minunatul congres euharistic din Chicago, iar ca lucruri dureroase persecuția infamă din Mexic, incidentul dureros cu Action Française, atentatul în contra lui Mussolini și unele excese ale fasciștilor italieni împotriva organizațiilor catolice din Italia. Vorbirea Papii a produs profundă impresiune în lumea întreagă.

— Emanciparea bisericii catolice în Anglia. Inainte de-a lua vacanța de Crăciun Casa Lorzilor a votat un „bill“ prin care se cassează toate restric-

țiunile medievale cari au mai rămas în legislația engleză împotriva catolicismului, așa d. p. interzicerea unor Ordine călugărești, opreliștea de-a face procesiuni, de-a posedă și-a primi legate etc. Legea au susținut-o chiar și protestanții zicând că e o rușine ca să fie într'un stat civilizată restricțiuni împotriva libertății și egalității cetățenilor.

— Episcop unit de rit bulgar. Duminică în 5 Dec. a fost consacrat la Roma în celebra bazilică a Sf. lui Clemente, pe mormântul acestuia, a sftului Ciril apostolul Slavilor și între moaștele mult r orientali uniți cu Roma, Mgr. Ștefan Kurteff, numit Ciril cu titlul de Briula. La consacrare a fost de față multă lume orientală, legația bulgară reprezentată bine și prelați înalți din curia romană în frunte cu Card. Tacchi și episcopul D'Herbigny și toți funcț Congreg. Orientale. Mgr. Ciril Kurteff este al șeptelea episcop ce li-se dă Bulgarilor catolici de rit slav (cam la 10.000) și fiind bulgar veritabil, abia de 36 ani, se leagă multe speranțe de el întru renașterea bisericii catolice bulgare.

— Episcopatul catolic al Germaniei a dat o pastorală comună, în care provoacă guvernul central al republicei să ia măsuri severe împotriva imoralității ce se răspândește ca valul. In urma acestei intervenții a și fost depus un proiect de lege prin care se proscribe literatura pornografică. Pe lista cărților proscrie de guvern rolează două milioane de volume.

— Studiul religiunii. După cum au anunțat ztrele din capitală d-l ministru Petrovici a revenit asupra proiectului original cu privire la orele de religie în cursul secundar decizând că religia se va propune în toate șapte clasele noului liceu, dar nu se spune în câte ore. Sperăm că în două.

Schițe de predici.

A) Tăierea împrejur cea după trup.
„Și când s'au împlinit opt zile ca să taie pruncul împrejur...“ (Luca II, 21).

Introd. Legea tăierii împrejur a fost semnul legăturii lui D-zeu cu Avram și deosebirea poporului ales de alte popoare.

Trat. I. Hristos s'a tăiat împrejur să arate că El este și om. „De aceea dator era intru toate să fie asemenea fraților“ (Evrei II, 17); „ci s'a micșorat pe sine, chipul robului luând, intru asămănare omenească făcându-se“ (Fil. II, 7). Hristos a avut trup omenesc, precum arată lipsurile omenești: a fiământ, a însetat, a dormit etc Hristos a avut suflet omenesc, inteligentă: (Marc. XIII, 32); voință: (Luc. XXII, 42; XXIII, 46).

II Hristos s'a tăiat împrejur să arate că scopul venirii lui pe pământ este suferința. Ca prunc a voit să sufere, să-și verse sâng-le, ca prunc a început suferința care s'a terminat pe lemnul crucii Numele primit ar tă menirea Lui: „El va mântui pe poporul său, de toate păcatele lui“. „Iată mielul lui D-zeu, carele ridică păcatul lumii“.

Inch. Cel nesupus să caute la supunerea Lui, cel îngăunat la smerenia Lui.

B) Duminică înainte de Botez.

„Gătiți calea D-lui, drepte faceți cărările lui“ (Marcu I, 3).

Introd. Sufletul, inima, conștiința să le aducem în consonanță cu legile lui D-zeu. Să avem credință, dragoste; înțelegere de păcat.

Trat. I. Piedeca Judeilor de ce nu l-au primit pe Hristos. Judeii au mers după Isus, l-au ascultat, l-au admirat. „Nici odată n'a vorbit om, ca omul acesta“. l-au surprins învățătura Lui; s'au mirat de minunile lui, dar superbia inimii i-a împiedecat să-i urmeze Lui.

Cel superb seamănă cu diavolul care e plin de superbie; cu omul cel beat care-și inchipue mult despre sine. „Superbia e ca umflătura, numai la vedere e mare“ (Sf. Aug.) Cel superb numai pe sine se cugetă bun, frumos, desărvârșit, (Luc. XVIII, Mat. VII, 4).

1) Mat. 3, 4;

2) Ioan, 1.

3) Isaia 40, 5;

H. Piedeca noastră, dacă nu urmăm lui Hristos, este superbia. Ținerea, observarea legilor lui D-zeu, cere abnegare „cine este de a cul poruncă să ascult, nu-l cunosc pe D-nul. zice Faraon. Cel superb nu se roagă, nu primește Sf. Taine, nu cunoaște stăbăciunea sa” (Sf. Ambrosie; I. Pet. V, 5; Sir. X, 7)
Inch. „Tot cel ce se înalță smerise-va, iară cel ce se smeriște înalța-se-va”.

C) Botezul Domnului.

„Atunci a venit Isus din Galilea la Jordan către Ioan ca să se boteze dela dânsul” (Mat. III, 13).

Introd. Păgânii vechi Eghiptenii, Grecii, Romanii foloseau apă să-și curețe sufletul. La Romani băieții în etate de 8 zile, fetițele la 9 zile se scălau în apa curățrei. La creștini botezul este taină și și are efect cu mult mai mare.

Trat. I. Botezul este neapărat de lipsă spre mântuire. (Trid. VII, 5); pruncii nebotezați nu se pot mântui, (Ioan III, 5); „Botezul este trăsura, care te duce în rai” (Sf. Vasile). „Pruncii dacă mor nebotezați nu dobândesc raiul, nu ajung nici în iad, că n'au păcate personale” (Sf. Grig. Naz.) „Se bucură de o fericire naturală, fără durere, fără supărare (Sf. Toma Acv.).

H. Botezul apei îl suplințește botezul dorului și al sângelui. Patriarhii, profeții (Test. Vechiu) au avut botezul dorului. Botezul D-ruului însă nu te mântuiește de toate pedepsele vremelnice.

Botezul sângelui l-au avut pruncii ucși de frod în în Vifteim, toți martirii ucși înainte de botez; (Sf. Ioan Bot.). Acestora li se iertară și toate pedepsele „Cel ce-și va pierde sufletul său pentru mine, află-l-va” (Mat. X, 39).

Inch. Datorința părinților de a grăbi cu botezul copiilor.

D) Dum. după Botez.

„Faceți pocăință că s'a apropiat împărăția ceriurilor” (Mat. IV, 17).

Introd. Pocăința este lepădarea de păcate și îmbrățișarea lui Hristos. Cu cât este mai perfectă, cu atâta îți aduce mai mult folos.

Trat. I. Perfectă este pocăința de este severă tare „In pocăință omul se improcusiază pe sine înaintea Tribunalului sufletului său” (Sf. Aug.): „Căci de ne-am fi judecat pe noi singuri, nu ne-am fi osândit” (I. Cor. XI, 31) „Voiesc să stau înaintea dreptului judecător ca judecat deja, care nu mai are lipsă să fie judecat” (Sf. Bern.) „Să nu abați inima mea spre cuvinte de viclenie, ca să jăgăduiesc răspunsurile cele din păcate” (Ps. Cor. XI, 4). „Iubite frate să nu ne folosim de scuze deșarte, ci să ținem severă pocăință. Să zicem cu psalmistul „Doamne miluiește-mă, vindecă sufletul meu, că am greșit ție” (Ps. XL, 4 Sf. Aug.).

II. Cu cât, este mai strictă pocăința, cu atât este mai dulce. Numai acea te fericește, ce îți aduce pace. Pocăința îți aduce pace. „Ți-se iartă păcatele, mergi în pace”. Te-ai împăcat cu D-zeu, de care păcătosul trebuie să se teamă. „Voi veți plânge și veți susțina, iară lumea se va bucura, voi vă veți întrista, dar întristarea voastră se va întoarce întru bucurie” (Ioan XVI, 20). „Infricoșată este judecata ta Doamne”. „Mlă și judecată voi cânta ție Doamne”.

Inch. Nu amânați întoarcerea voastră la Dumnezeu

— Anu —

TIPIC.

1 Ianuarie 1927 Sâmbătă. Anul nou.

Vineri la Însărat pe 5 cu Mărire-Și acum ale sârb. din Mineu. Intrat. Prohimenul zilei. Paremi. Sîhoavna cu Măr. Și acum, tot din Mineu. Troparul Sf. Vasile Mărire-Și acum Troparul sârbătorii.

Sâmbătă la mănecat. Troparele ca Vineri. Sedelnele, Pozele cu pripelele sârbătorii. Antifoanele versului 4. Prohimenul sârb. din Mineu. Ev. dela Ioan X. 1 (pag. 222) Ps. 51. scl. din Mineu. Catav. Botezului. La cânt IX. Pripelele sârbătorii. — Luminat cu Măr. Și acum, Laudele pe 4 cu Măr. Și acum ale sârb. Doxologia.

La Sf. Liturghie. Antifoanele. La fericiri a Născ. dela cânt a 6-a din Canonul sârb. După Intrat: Trop sârb. Mărire-Și acum. Laudele Sf-lui. Câți în Cristos. Apostolul și Evanghelia sârbătorii. scl. ale Sf. Liturghii a Sf. Vasile cel Mare. La cumințear se pot cânta colinzi.

2 Ianuarie. Duminecă înaintea arătării Domnului. Înainteserbarea Botezului și S. Sîvestru Papa Romei, vers 7.

Sâmbătă la Însărat pe 6, ale inv. 2, ale înainteserb. 2 și ale S-lui 2. — Mărire-Și acum dogm. versului. Intrat. Prohimenul zilei. Sîhoavna învierii. Măr. Și acum a înainteserb. din Mineu Trop. inv. Mărire: Trop. Sf-lui Și acum: Trop înainteserb. din Mineu. Trop. inv. Mărire: Trop Sf-lui Și acum: Trop. înainteserbării.

Duminecă la Mănecat. Troparele ca Sâmbătă. Sedelnele inv. Troparele inv. Antifoanele versului 7. Evangh. inv. a X-a scl. — Catav Botezului Luminat inv. a X-a Mărire a Sf-lui Și acum a înainteserb. Laudele pe 4 ale inv. 2 ale preserb. 2. Mărire-Și acum. Preabinecuv. Doxologia.

La Sf. Liturghie. Fericirile v. 7. După intrat Trop. inv. Măr. Și acum Cond. înainteserb. — Ap. și Evangh. Duminecă înainte de Botez. (Marcu I. 1) scl.

La Însărat (3 Ian. înainteserb. Botezului Sf. Prof. Malahtia și S. Martir Gordie) pe 6 cu Măr. Și acum. Sîhoavna cu Măr. Și acum din Mineu. Trop. Pro. lui Mărire: Trop. Martirului, Și acum: Trop. înainteserbării

6 Ianuarie. Joi. Sf. și dumnezeasca arătarea D. N. I. Hr. Boboteaza.

In 5 Ianuarie Miercuri, ajunul Botezului se oficiază slujba orelor canonice apoi continuative înseratul urmat de Sf. Liturghie a S. Vasile. La sfârșitul Sf. Liturghii Sfințirea cea mare a apei și sfințirea caselor. (Rânduiala vezi în No. 1 anul 1925 al Vestitorului).

In 6 Ianuarie Vineri dimineața Dupăcinarul cel Mare cu Litie și Mănecat.

La Sf. Liturghie. Antifoanele. La intratul cel mic Trop. sârb. După intrat: Mărire-Și acum: Condacul sârbătorii. Câți în Hristos. Ap. și Ev sârbătorii. La Axion: Irmosul sârb scl.

La Însărat (Sf. Ioan Botez) pe 6 ale sârbătorii 3 și ale Sf-lui 3 Mărire-Și acum, Intrat Prohimenul zilei. Sîhoavna cu Măr. Și acum ale sârb. Trop. Sfântului. Măr. Și acum. Trop. sârbătorii.

9 Ianuarie. Dumineca după Botezul Domnului și Sf. Polieuct. vers. 8.

Sâmbătă la Însărat pe 6 ale inv. 3, ale Sf-lui 3. Mărire-Și acum dogm. versului. Intrat. Prohimenul zilei. Sîhoavna inv. Mărire-Și acum. din Mineu. — Trop. inv. Mărire Trop. Sf-lui. Și acum. Trop. Botezului.

La Mănecat. Troparele ca Sâmbătă. Sedelnele inv. Trop. inv. Antifoanele versului. scl. Evanghelia inv. a XI-a Catav. Botezului. Luminat. inv. a XI-a Măr. Și acum luminat. Botezului. scl.

La Sf. Liturghie. Fericirile versului. După intrat Trop. inv. Măr. Și acum. Condacul sârbătorii. Apostolul și Evangh. Duminecii după Botez. La Axion: Irmosul Botezului scl.

La Însărat (10 Ianuarie SS Grigorie, Domițian și Marchian) pe 6, cu Măr. Și acum, Sîhoavna cu Măr. Și acum din Mineu. Trop. Părinților. Măr. Și acum. Trop. Prasnului.

— Misă —

BIBLIOGRAFIE.

A apărut și recomandăm tuturor preoților: „Cuvântul adevărului” revistă bisericească trimestrială editată de părinți baziști români dela Bicsad jud. Satu-Mare. Va cuprinde predici pentru toate ocaziunile anului, o rubrică pentru viața spirituală, alta pentru chestiuni de pastor ție cronica rit și tipic. Numărul 1 se prezintă bine. Abonament 200 Lei pe an.

— *Orientalia christiana*: No. 31. *Chronica ecclesiae Arabensis* de Fr. Zorell S. I 6 Lire.

— *L'écuménicité du fruit de la Messe de M. de la Taille*, S. I. 3 Lire.

— *Almanahul revistei populare catolice „Viața” dela Hălăucești (jud. Roman) Pr. 20 Lei.* Cuprinde pelângă portea calendaristică și interesante studii și cronici.

— *Dan Ciocărdia: Răsunarea privighetorii*, 90 poezii, pr. 50 Lei. Cartea românească.

N. Pora: *Din lumea lor*, carte pentru copii, preț 60 Lei, 204 pagini. Editura „Ancora” S. Benvenisti et. Co. București, Str. Emigratului 4-6.

Calendarul „Presă bună” pe anul 1927. Cuprinde interesante date și cronici despre mișcarea catolică în v. regat, fotografii originale dela Congresul euh. din Chicago. „Presă bună” etc. Preț 20 Lei la „Presă bună” I și.

„Tipografia și Librăria Românească” Oradea. — Redactor resp.: Păr. Dr. Aloisie L. Tăutu.

